

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИВАТНА УСТАНОВА
«ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«МІЖНАРОДНИЙ ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ
ІНСТИТУТ «БЕЙТ-ХАНА»**

Кафедра педагогіки та психології

**РОБОЧА ПРОГРАМА
ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА**

ОДФ 2. 05 Педагогіка дошкільна

підготовки

бакалаврів
(назва рівня вищої освіти)

галузі знань

01 Освіта/Педагогіка
(шифр і назва галузі знань)

спеціальності

012 Дошкільна освіта
(код і найменування спеціальності)

2024 рік

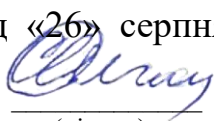
Робоча програма освітнього компоненту ОДФ 2. 05 Педагогіка дошкільна для студентів спеціальності 012 Дошкільна освіта освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів для здобувачів вищої освіти II-III курсу.

Розробник: Бондаренко Н. Б., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки та психології

Робоча програма розглянута та затверджена на засіданні кафедри педагогіки та психології

Протокол від «26» серпня 2024 року № 01

Зав. кафедри

(підпис)

Станіслав САПОЖНИКОВ, д. пед. н., професор

Робоча програма перевірена навчально-методичним відділом «28» серпня 2024 року

Завідувач навчально-методичного відділу

(підпис)

Інна ЗЕРКАЛЬ

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисциплін за формами навчання	
	Денна	Заочна
Статус дисципліни (обов'язкова чи вибіркова)	обов'язкова	
Мова викладання	українська	
Передумови вивчення навчальної дисципліни	ОДФ 2. 01 Вступ до спеціальності та професійна етика ОДФ 2. 02 Історія дошкільної педагогіки ОДФ 2. 03 Педагогіка загальна ОДФ 2. 04 Педагогіка раннього дитинства ОДФ 2. 06 Психологія загальна ОДФ 2. 07 Психологія раннього дитинства	
Курс	II-III	II-III
Семестр / триместр	3-6	4-8
Загальний обсяг годин / кредитів	270/9	270/9
Кількість змістовних модулів	5	5
Годин на аудиторне вивчення	132	44
Годин на самостійне вивчення	138	226
Форма підсумкового контролю	іспит	іспит

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення освітнього компоненту ОДФ 2. 06 Педагогіка дошкільна є засвоєння здобувачами освіти теоретичних основ професійної діяльності вихователя, оволодіння системою знань дисципліни, практичними вміннями та навичками організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти з урахуванням вікових та індивідуальних можливостей дітей раннього і дошкільного віку, дітей з особливими освітніми потребами; формування у майбутніх фахівців здатності здійснювати взаємодію в роботі ЗДО, сім'ї та школи, оцінювати власну діяльність як суб'єкта педагогічної праці.

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- розкрити теоретичні основи виховання, навчання і розвитку дітей дошкільного віку та методичні питання організації їх життєдіяльності;
- ознайомити здобувачів вищої освіти з надбаннями народної педагогіки, досягненнями світової педагогічної науки і передового педагогічного досвіду в галузі дошкільної освіти;
- формувати здатність до педагогічного осмислення явищ виховання, навчання й розвитку дитини в умовах родинно-суспільного виховання;
- озброїти здобувачів вищої освіти методами і формами організації освітнього процесу у закладі дошкільної освіти;

- розвинути уміння педагогічного прогнозування, самостійність та критичність мислення;
- сприяти вихованню кращих моральних рис особистості майбутнього вихователя закладу дошкільної освіти, любові та поваги до особистості дитини.
- максимально використати творчий потенціал, активність, самостійність і відповідальність кожного здобувача вищої освіти в оволодінні профільюючою навчальною дисципліною і професійними вміннями та навичками.

Інтегральна компетентність ІК

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дошкільної освіти з розвитку, навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку, що передбачає застосування загальних психолого-педагогічних теорій дошкільної освіти.

Загальні компетентності (ЗК)

КЗ-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

КЗ-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної галузі, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

КЗ-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

КЗ-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

КЗ-6. Здатність до міжособистісної взаємодії

КЗ-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

КЗ-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності СК

КС-1. Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації, зокрема з англійськими джерелами.

КС-2. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага).

КС-15. Здатність до забезпечення індивідуального і диференційованого розвитку дітей раннього і дошкільного віку з особливими освітніми потребами відповідно до їхніх можливостей та потреб.

КС-18. Здатність знаходити, опрацьовувати потрібну освітню інформацію та застосовувати її в роботі з дітьми, батьками.

КС-19. Здатність до комунікативної взаємодії з дітьми, батьками, колегами.

КС-20. Здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини.

Програмні результати навчання

ПР-1. Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми від народження до навчання у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей раннього і дошкільного віку.

ПР-2. Розуміти, описувати й аналізувати процеси розвитку, навчання та виховання дітей раннього і дошкільного віку з використанням базових психологічних і педагогічних понять та категорій.

ПР-3. Розуміти природу і знати вікові особливості дітей з різними рівнями розвитку, особливості розвитку обдарованих дітей, індивідуальні відмінності дітей з особливими освітніми потребами.

ПР-4 Розуміти і визначати особливості провідної – ігрової та інших видів діяльності дітей дошкільного віку, способи їх використання в розвитку, навчанні і вихованні дітей раннього і дошкільного віку.

ПР-5. Здійснювати взаємодію в роботі закладу дошкільної освіти, сім'ї та школи. Залучати батьків до організації освітнього процесу з дітьми раннього і дошкільного віку в умовах закладу дошкільної освіти.

ПР-6 Встановлювати зв'язок між педагогічними впливами та досягнутими дітьми результатами.

ПР-7. Планувати освітній процес у закладах дошкільної освіти з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей та потреб дітей раннього і дошкільного віку, дітей з особливими освітніми потребами та складати прогнози щодо його ефективності.

ПР-8 Вміти складати індивідуальні програми розвитку для дітей з особливими освітніми потребами та необхідні для навчання документи; бути знайомим з універсальним дизайном в освіті та розумним пристосуванням.

ПР-9 Розуміти історію та закономірності розвитку дошкільної освіти. Аналізувати педагогічні системи минулого та творчо трансформувати їх потенціал у сучасний навчально-виховний простір закладу дошкільної освіти.

ПР-10 Бути знайомим з програмою раннього втручання, розуміти можливості опори на нього в подальшій роботі з дітьми з особливими освітніми потребами.

ПР-11 Бути знайомим з ознаками булінгу. Вміти використовувати прийоми попередження та протидії йому.

ПР-12 Будувати цілісний освітній процес з урахуванням основних закономірностей його перебігу. Оцінювати власну діяльність як суб'єкта педагогічної праці.

ПР-13 Здійснювати управління якістю освітнього процесу, керуючись психолого-педагогічними принципами його організації в системі дошкільної освіти та взаємодії з сім'єю.

ПР-15 Визначати завдання і зміст різних видів діяльності дітей раннього і дошкільного віку на основі програм дошкільної освіти та знань про культурно-історичний досвід українського народу, загальнолюдські культурні та етико-естетичні цінності.

ПР-16 Проєктувати педагогічні заходи із залученням фахівців суміжних галузей, батьків, громадських діячів та ін. для реалізації завдань всебічного розвитку дітей.

ПР-17 Здійснювати суб'єкт-суб'єктну взаємодію і розвивальне міжособистісне педагогічне спілкування з дітьми дошкільного віку та особистісно- і соціально зорієнтоване спілкування з батьками.

ПР-18 Володіти технологіями організації розвивального предметно-ігрового, природно-екологічного, пізнавального, мовленнєвого середовища в різних групах раннього і дошкільного віку.

ПР-20 Враховувати рівні розвитку дітей при виборі методик і технологій навчання і виховання, при визначенні зони актуального розвитку дітей та створенні зони найближчого розвитку.

ПР-21 Розробляти індивідуальні програми соціалізації й адаптації дітей раннього і дошкільного віку.

Після вивчення курсу «Педагогіка дошкільна» студенти повинні **знати**:

– історію та закономірності розвитку дошкільної освіти, пріоритетні напрями розвитку сучасної системи освіти;

– організацію педагогічного процесу, що передбачає використання наукової інформації, засобів і організаційних форм навчання, які створюють необхідні передумови для роботи з джерелами навчання;

– базові якості особистості, психологічні закономірності їх формування і розвитку; педагогічні засоби впливу на їх розвиток; володіння поняттями для їх позначення;

– сутності і можливості використання знань у розвитку, навчанні й вихованні дітей раннього і дошкільного віку;

– закономірності розвитку в дітей раннього і дошкільного віку допитливості, пізнавальної мотивації, пізнавальних дій, володіння відповідними поняттями для їх позначення;

– особливості комунікативної взаємодії, її спрямованість на перебудову відносин «людина – людина», «людина – ситуація».

уміти:

– застосовувати, узагальнювати і упорядковувати інформацію про явища і процеси про явища та процеси із сфери розвитку, навчання й виховання дітей раннього і дошкільного віку;

– самостійно працювати з літературними джерелами та засобами масової інформації, здійснюючи навчання впродовж життя;

- здійснювати вибір методів та інструментальних засобів, застосування інноваційних підходів в роботі з дітьми;
- підвищувати рівень підготовки та професійної компетентності, спрямовуючи їх на соціальний і культурний розвиток суспільства.

володіти:

- засобами, методами, методиками і технологіями навчання й виховання з метою формування гармонійно розвиненої особистості дитини раннього і дошкільного віку;
- алгоритмом визначення й розподілу функцій і завдань у спільній роботі, коригування їх виконання за вимогами;
- різноманітними формами і методами формування й розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості.

1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Загальні засади дошкільної педагогіки

Тема 1. Дошкільна педагогіка – наука про навчання і виховання дітей дошкільного віку.

Дошкільна педагогіка як галузь педагогічних знань. Значення дошкільного дитинства. Дитинство як соціально-педагогічне явище. Актуальні проблеми дошкільної педагогіки. Основні категорії дошкільної педагогіки. Самоцінність дошкільного дитинства, його особлива роль у розвитку особистості. Джерела дошкільної педагогіки. Зв'язок дошкільної педагогіки з іншими науками.

Література [Б 3, 8, 15]

Тема 2. Вікові й індивідуальні особливості дітей раннього і дошкільного віку.

Особистість дитини як об'єкт і суб'єкт виховання. Виховання і розвиток дітей. Роль дорослого в розвитку дитини. Вікова періодизація дитинства. Особливості виховання та розвитку дітей в період раннього та дошкільного дитинства. Обдарована особистість дошкільного віку. Особливості роботи з обдарованими дітьми. Діти з особливими освітніми потребами.

Література [Б 5, 8, 13, 15]

Тема 3. Педагогічне дослідження в галузі дошкільної педагогіки.

Методологія педагогічного дослідження. Методи наукового дослідження в галузі дошкільної педагогіки. Упровадження результатів наукових досліджень у практику дошкільної освіти. Значення передового педагогічного досвіду.

Література [Б 15]

Тема 4. Становлення і розвиток науки про дошкільне виховання.

Проблеми дошкільного виховання у педагогічній думці Стародавнього світу. Погляд на проблеми виховання дітей дошкільного віку в епоху середньовіччя. Розвиток педагогічних ідей дошкільного виховання в епоху Відродження. Педагогіка дошкільного віку епохи Просвітництва. Педагогічні

теорії та практика дошкільного виховання XIX ст. Розвиток теорії і практики вітчизняної дошкільної освіти наприкінці XIX – у першій половині XX ст. Розвиток вітчизняної дошкільної педагогіки у другій половині XX ст. на початку XXI ст. Зарубіжні педагогічні концепції дошкільної освіти XX ст. на початку XXI ст.

Література [Б 8, 14, 15; Д 2, 13, 16]

Тема 5. Сучасна система дошкільної освіти.

Дошкільні заклади в системі національної освіти. Структура та організація діяльності закладу дошкільної освіти. Типи дошкільних закладів, їх функції. Державний стандарт дошкільної освіти (БҚДО). Освітні програми закладів дошкільної освіти. Підготовка педагогічних кадрів для системи дошкільної освіти. Дошкільна освіта за кордоном. Міжнародне співробітництво у галузі дошкільної освіти.

Література [Б 1, 5, 6, 15]

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Теоретико-методичні засади формування особистості в дошкільному віці

Тема 6. Фізичний розвиток та фізичне виховання дітей дошкільного віку.

Сутність поняття «фізичний розвиток» і «фізичне виховання». Розвиток теорії фізичного виховання. Мета і завдання фізичного виховання дітей дошкільного віку. Основні принципи фізичного виховання дошкільників. Засоби фізичного виховання дітей дошкільного віку. Виховання культурно-гігієнічних навичок у дітей раннього та дошкільного віку.

Література [Б 1, 3, 15, 16]

Тема 7. Розумовий розвиток і розумове виховання сучасних дошкільників.

Сутність понять «розумовий розвиток» та «розумове виховання». Напрями розумового виховання дітей. Завдання розумового виховання дошкільників. Розвиток теорії розумового виховання дітей. Розумове виховання дітей в працях західноєвропейських та українських педагогів. Зміст і засоби розумового виховання дошкільників. Система сенсорного виховання.

Література [Б 3, 7, 15]

Тема 8. Навчання – провідний засіб розумового виховання.

Загальні основи дошкільної дидактики. Особливості навчання дітей дошкільного віку. Принципи організації навчання. Типи навчання (пряме, проблемне, непряме, опосередковане). Методи розумового виховання та навчання. Форми навчання в дошкільному закладі. Заняття як провідна форма організації навчання. Види і типи занять. Сучасні підходи до організації навчання дітей дошкільного віку. Співвідношення організованої і самостійної діяльності дітей дошкільного віку.

Література [Б 7, 8, 13; Д 15]

Тема 9. Естетичне виховання дошкільників.

Сутність понять «естетичний розвиток» і «естетичне виховання». Роль естетичного виховання у розвитку особистості. Розвиток теорії естетичного виховання дітей дошкільного віку. Мета і завдання естетичного виховання дітей дошкільного віку. Зміст естетичного виховання дітей дошкільного віку. Засоби та методи естетичного виховання. Формування естетичної культури у дітей дошкільного віку.

Література [Б 3, 15]

Тема 10. Виховання дошкільників у трудовій діяльності.

Розвиток теорії трудового виховання дошкільників. Мета і завдання трудового виховання дітей дошкільного віку. Роль трудового виховання у роботі з дітьми дошкільного віку. Особливості трудової діяльності дошкільників. Ознайомлення дітей з працею дорослих. Види праці дітей. Форми організації трудової діяльності дітей. Організація трудового виховання в закладі дошкільної освіти.

Література [Б 3, 15; Д 5]

Тема 11. Економічне виховання дітей дошкільного віку.

Економічного виховання дітей, його зв'язок із сучасністю. Мета і завдання початкового економічного виховання дошкільників. Форми й методи реалізації економічного виховання дітей дошкільного віку. Актуальність впровадження освітньої програми соціально-економічного спрямування «Афлатот». Створення розвивального предметно-ігрового середовища для реалізації завдань соціально-фінансової освіти, економічного виховання дітей дошкільного віку. Шляхи підтримки батьками процесу формування у дошкільників елементарних економічних знань, фінансової грамотності дітей дошкільного віку.

Література [Б 1, 6; Д 1]

Тема 12. Моральне виховання дітей дошкільного віку.

Сутність понять «моральний розвиток» та «моральне виховання». Розвиток теорії морального виховання дітей дошкільного віку. Мета і завдання морального виховання. Закономірності процесу морального виховання. Моральне виховання в процесі спілкування з дорослими. Моральне виховання у грі. Моральне виховання у трудовій діяльності. Моральне виховання в процесі навчання. Методи морального виховання. Виховання позитивних морально-вольових якостей дитини. Особливості морально-вольового розвитку дошкільника. Педагогічні умови формування вольової поведінки дитини. Вередування та впертість, їх причини, шляхи подолання.

Література [Б 3, 8, 15; Д 9]

Тема 13. Громадянське виховання дошкільників.

Сутність понять «громадянське виховання», «національно-патріотичне виховання», «соціально-громадянська компетентність». «Базовий компонент дошкільної освіти» про формування у дітей дошкільного віку соціально-громадянської компетентності. Складники соціально-громадянської

компетентності. Засади громадянського виховання в дошкільному віці. Мета і завдання громадянського виховання. Форми та методи громадянського виховання» дітей дошкільного віку. Роль вихователя у формуванні патріотичних почуттів та національній свідомості дітей. Участь батьків у громадянському вихованні дітей.

Література [Б 1, 3, 6, 15]

Тема 14. Правове виховання дітей дошкільного віку.

Правове виховання як засіб соціалізації дітей дошкільного віку. Сутність поняття «правове виховання». Розвиток теорії правового виховання дітей дошкільного віку. Мета і завдання правового виховання. Основні прийоми правового виховання дітей дошкільного віку. Форми та методи правового виховання дітей дошкільного віку. Вплив сім'ї на формування правової свідомості дитини.

Література [Б 3, 5, 8]

Тема 15. Екологічне виховання дітей дошкільного віку.

Екологічне виховання дошкільників з позиції нової парадигми. Сутність понять «екологічне виховання», «екологічна освіта», «екологічна компетентність». Принципи екологічного виховання. Завдання екологічного виховання дітей дошкільного віку. Форми та методи екологічного виховання дітей дошкільного віку. Створення екологічно-розвивального середовища в закладі дошкільної освіти. Роль дорослих в екологічному вихованні дошкільників.

Література [Б 1, 6, 9]

Тема 16. Гендерне виховання дітей дошкільного віку.

Гендерне виховання дітей: вимоги сучасності. Сутність понять «гендерне виховання», «гендерний підхід». Мета і завдання гендерного виховання дітей дошкільного віку. Особливості гендерного виховання дошкільників. Зміст гендерного виховання дітей дошкільного віку. Чинники гендерного виховання дітей дошкільного віку. Форми й методи гендерного виховання дітей дошкільного віку. Педагогічні умови ефективності гендерного виховання дітей дошкільного віку у закладах дошкільної освіти.

Література [Б 7, 8, 13]

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. Виховання дітей раннього та дошкільного віку у грі

Тема 17. Теорія гри в дошкільній педагогіці.

Гра в освітньому просторі дошкільного закладу. Походження гри. Наукові теорії та сучасні дослідження гри. Особливості гри як засобу всебічного розвитку дитини. Класифікація дитячих ігор. Ігри за правилами в закладі дошкільної освіти. Роль гри в особистісному розвитку дитини дошкільного віку.

Література [Б 2, 3, 6, 11, 12, 15]

Тема 18. Виховний потенціал творчих ігор.

Виховне значення творчої гри. Передумови розвитку сюжетно-рольової гри в ранньому віці. Індивідуальні та спільні режисерські ігри в дошкільному віці. Сюжетно-рольові ігри дітей дошкільного віку. Потенціал театралізованих ігор. Будівельно-конструктивні ігри. Народна гра як засіб національного виховання дітей. Роль вихователя у розвитку ігрової діяльності дітей.

Література [Б 1, 2, 11, 12, 15]

Тема 19. Дидактичні ігри.

Дидактична гра як ефективний засіб навчання дітей дошкільного віку. Розвивальний потенціал дидактичних ігор. Особливості дидактичної гри. Структура дидактичної гри. Види дидактичних ігор. Педагогічне керівництво дидактичними іграми.

Література [Б 2, 11, 12, 15]

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4. Взаємодія закладу дошкільної освіти та сім'ї.

Тема 20. Сім'я як соціальний інститут

Визначення сутності понять «сім'я», «типи сімей», «виховний потенціал сім'ї». Першочерговість сім'ї у формуванні особистості дитини. Функції сімейного виховання. Типи й класифікація сімей. Чинники, що характеризують виховний потенціал сім'ї. Компоненти виховного потенціалу сім'ї, виховний потенціал сім'ї. Педагогічні проблеми виховання дітей у сім'ї. Характерні особливості сучасного сімейного виховання. Мета і завдання сімейного виховання. Загальні принципи та напрями сімейного виховання. Методи сімейного виховання й специфіка їх застосування. Стилі сімейного виховання. Методи вивчення сім'ї.

Література [Б 1, 4, 14, 15; Д 6, 11]

Тема 21. Педагогічна культура сучасних батьків.

Сутність поняття «культура батьківства». Ціннісні орієнтації сім'ї як стрижень культури батьківства. Параметри культури батьківства сучасних батьків. Культура батьківства та її компоненти. Психолого-педагогічна компетентність батьків. Рівні сформованості культури батьківства. Педагогічна культура батьків та фактори, що впливають на її рівень. Шляхи підвищення культури батьківства.

Література [Б 4, 15; Д 3, 4, 12]

Тема 22. Оптимізація взаємодії педагогів закладу дошкільної освіти з сім'єю.

Сім'я і заклад дошкільної освіти – два рівноправні суб'єкти виховного процесу. Соціально-педагогічне значення взаємодії педагогів закладу дошкільної освіти і сім'ї в процесі виховання дитини. Причини обмеженої взаємодії ЗДО з батьками вихованців (на рівні управління ЗДО, на рівні педагогічного колективу,

на рівні сім'ї). Особливості ставлення педагогів до взаємодії з сім'єю. Мета, завдання та зміст взаємодії ЗДО з батьками вихованців. Пріоритетні напрями роботи закладу дошкільної освіти з батьками вихованців. Умови оптимізації взаємодії закладу дошкільної освіти з сім'єю. Основні принципи взаємодії з батьками вихованців. Організація підвищення рівня культури батьківства. Технологія досягнення взаєморозуміння з батьками (Д. Філонов).

Література [Б 1, 4, 15; Д 3, 4, 6, 12, 13]

Тема 23. Технології взаємодії інститутів родинного і суспільного виховання дітей дошкільного віку.

Рівні взаємодії закладу дошкільної освіти з сім'єю. Сутність поняття «технологія». Адресна взаємодія педагогів ЗДО з батьками вихованців. Традиційні форми і методи взаємодії закладу дошкільної освіти з сім'єю: колективні, індивідуальні, наочно-інформаційні. Нетрадиційні технології взаємодії закладу освіти з батьками вихованців. Інформаційно-комунікаційні технології ЗДО з сім'єю. Особливості роботи педагогів закладу дошкільної освіти з батьками онлайн. Культура спілкування педагогів з батьками в онлайн-просторі. Цифрові ресурси у взаємодії педагогів закладу освіти з батьками вихованців.

Моніторинг ефективності роботи педагога ЗДО з сім'єю.

Література [Б 4, 14; Д 5, 11, 12, 13]

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 5. Наступність закладу дошкільної освіти та закладу загальної середньої освіти

Тема 24. Педагогічний процес у закладі дошкільної освіти.

Закономірності педагогічного процесу. Структура педагогічного процесу в закладі дошкільної освіти. Розвивальне середовище як складова педагогічного процесу. Планування педагогічного процесу. Планування педагогічного процесу у різновікових групах. Планування педагогічного процесу з дітьми з особливими освітніми потребами.

Література [Б 3, 8, 15]

Тема 25. Підготовка дитини до навчання в школі.

Освітній простір сучасного дошкільця і початкової школи. Перспективність у системі безперервної освіти. Природовідповідність виховання дітей у системі «закладу дошкільної освіти – початкова школа». Готовність дітей до шкільного навчання. Адаптація дітей до шкільного навчання. Дидактичні умови реалізації наступності закладів дошкільної та початкової освіти дітей. Спільна робота закладу дошкільної освіти і школи.

Література [Б 3, 15; Д 7]

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												Форма контролю
	денна форма						Заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	п	лаб	інд	с.р		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Загальні засади дошкільної педагогіки													
Тема 1. Дошкільна педагогіка – наука про навчання і виховання дітей дошкільного віку.	8	2	2			4	10	2				8	У, Е
Тема 2. Вікові й індивідуальні особливості дітей раннього і дошкільного віку.	10	2	2			6	12	2				10	П, ПК
Тема 3. Педагогічне дослідження в галузі дошкільної педагогіки.	8	2	2			4	6					6	У, ПК
Тема 4. Становлення і розвиток науки про дошкільне виховання.	10	2	2			6	10					10	ПК, КР
Тема 5. Сучасна система дошкільної освіти.	10	4	2			4	10	2				8	Д, КР
Разом за змістовим модулем	46	12	10			24	48	6				42	
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Теоретико-методичні засади формування особистості в дошкільному віці													
Тема 6. Фізичний розвиток та фізичне виховання дітей	12	4	2			6	12	2				10	П, Т

дошкільного віку.													
Тема 7. Розумовий розвиток розумове виховання сучасних дошкільників.	12	4	2			6	12	2				10	Е, К
Тема 8. Навчання провідний засіб розумового виховання.	10	2	2			6	12	2				10	П
Тема 9. Естетичне виховання дошкільників.	8	2	2			4	10	2				8	У, КР
Тема 10. Виховання дошкільників у трудовій діяльності.	12	4	2			6	10	2				8	Т, Е
Тема 11. Економічне виховання дітей дошкільного віку.	12	4	2			6	14	2	2			10	К, ПК
Тема 12. Моральне виховання дітей дошкільного віку.	12	4	2			6	12	2				10	Д, П
Тема 13. Громадянське виховання дошкільників.	12	4	2			6	14	2	2			10	Т, У
Тема 14. Правове виховання дітей дошкільного віку.	8	2	2			4	8					8	ПК, Е
Тема 15. Екологічне виховання дітей дошкільного віку.	12	4	2			6	12	2				10	П, У
Тема 16. Гендерне виховання дітей дошкільного віку.	8	2	2			4	8					8	Д, КР
Разом за змістовним	118	36	22			60	124	18	4			102	

модулем													
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. Виховання дітей раннього та дошкільного віку у грі													
Тема 17. Теорія гри в дошкільній педагогіці.	10	2	2			6	8					8	К
Тема 18. Виховний потенціал творчих ігор.	16	4	4			8	14	2	2			10	ПР, Т
Тема 19. Дидактичні ігри.	8	2	2			4	10	2				8	У П
Разом за змістовним модулем	34	8	8			18	32	4	2			26	
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4. Взаємодія закладу дошкільної освіти та сім'ї													
Тема 20. Сім'я як соціальний інститут.	12	4	2			4	8					8	ПК
Тема 21. Педагогічна культура сучасних батьків.	12	4	2			6	10					10	У, Е
Тема 22. Оптимізація взаємодії педагогів закладу дошкільної освіти з сім'єю.	12	4	2			6	12	2				10	К
Тема 23. Технології взаємодії інститутів родинного і суспільного виховання дітей дошкільного віку.	14	4	4			6	14	2	2			10	П, Т
Разом за змістовним модулем	48	16	10			22	44	4	2			38	
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 5. Наступність закладу дошкільної освіти та закладу загальної середньої освіти													
Тема 24. Педагогічний процес у закладі дошкільної освіти.	12	4	2			6	12	2				10	У

Тема 25. Підготовка дитини до навчання в школі.	12	4	2			6	10	2				8	Д, КР
Разом за змістовним модулем	24	8	4			12	22	4				18	
Усього годин	270	80	52			138	270	36	8			226	

Форми контролю: усне опитування – У
контрольні роботи – КР
перевірка конспектів – ПК
тестування – Т
колоквіум – К
.....есе – Е
.....дайджест – Д
.....презентація – П
інші – _____

5. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах		Максим. кіль-ть балів
		Денна форма	Заочна форма	
1	Тема 1. Дошкільна педагогіка – наука про навчання і виховання дітей дошкільного віку.	2	2	–
2	Тема 2. Вікові й індивідуальні особливості дітей раннього і дошкільного віку.	2	2	–
3	Тема 3. Педагогічне дослідження в галузі дошкільної педагогіки.	2		–
4	Тема 4. Становлення і розвиток науки про дошкільне виховання.	2		–
5	Тема 5. Сучасна система дошкільної освіти.	4	2	–
6	Тема 6. Фізичний розвиток та фізичне виховання дітей дошкільного віку.	4	2	–
7	Тема 7. Розумовий розвиток і розумове виховання сучасних дошкільників.	4	2	–
8	Тема 8. Навчання – провідний засіб розумового виховання.	2	2	–
9	Тема 9. Естетичне виховання дошкільників.	2	2	–
10	Тема 10. Виховання дошкільників у трудовій діяльності.	4	2	–
11	Тема 11. Економічне виховання дітей дошкільного віку.	4	2	–

12	Тема 12. Моральне виховання дітей дошкільного віку.	4	2	–
13	Тема 13. Громадянське виховання дошкільників.	4	2	–
14	Тема 14. Правове виховання дітей дошкільного віку.	2		–
15	Тема 15. Екологічне виховання дітей дошкільного віку.	4	2	–
16	Тема 16. Гендерне виховання дітей дошкільного віку.	2		–
17	Тема 17. Теорія гри в дошкільній педагогіці.	2		–
18	Тема 18. Виховний потенціал творчих ігор.	4	2	–
19	Тема 19. Дидактичні ігри.	2	2	–
20	Тема 20. Сім'я як соціальний інститут.	4		–
21	Тема 21. Педагогічна культура сучасних батьків.	4		–
22	Тема 22. Оптимізація взаємодії педагогів закладу дошкільної освіти з сім'єю.	4	2	–
23	Тема 23. Технології взаємодії інститутів родинного і суспільного виховання дітей дошкільного віку.	4	2	–
24	Тема 24. Педагогічний процес у закладі дошкільної освіти.	4	2	–
25	Тема 25. Підготовка дитини до навчання в школі.	4	2	–
	Усього годин	80	36	–

6. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах		Максим. кіл-ть балів
		Денна форма	Заочна форма	
1	Тема 1. Дошкільна педагогіка – наука про навчання і виховання дітей дошкільного віку.	2	–	1,5
2	Тема 2. Вікові й індивідуальні особливості дітей раннього і дошкільного віку.	2	–	2
3	Тема 3. Педагогічне дослідження в галузі дошкільної педагогіки.	2	–	1,5
4	Тема 4. Становлення і розвиток науки про дошкільне виховання.	2	–	2
5	Тема 5. Сучасна система дошкільної освіти.	2	–	1,5
6	Тема 6. Фізичний розвиток та фізичне	2	–	2

	виховання дітей дошкільного віку.			
7	Тема 7. Розумовий розвиток і розумове виховання сучасних дошкільників.	2	–	2
8	Тема 8. Навчання – провідний засіб розумового виховання.	2	–	2
9	Тема 9. Естетичне виховання дошкільників.	2	–	2
10	Тема 10. Виховання дошкільників у трудовій діяльності.	2	–	2
11	Тема 11. Економічне виховання дітей дошкільного віку.	2	2	2
12	Тема 12. Моральне виховання дітей дошкільного віку.	2	–	2
13	Тема 13. Громадянське виховання дошкільників.	2	2	2
14	Тема 14. Правове виховання дітей дошкільного віку.	2	–	2
15	Тема 15. Екологічне виховання дітей дошкільного віку.	2	–	2
16	Тема 16. Гендерне виховання дітей дошкільного віку.	2	–	2
17	Тема 17. Теорія гри в дошкільній педагогіці.	2	–	1,5
18	Тема 18. Виховний потенціал творчих ігор.	4	2	2
19	Тема 19. Дидактичні ігри.	2	–	2
20	Тема 20. Сім'я як соціальний інститут.	2	–	1,5
21	Тема 21. Педагогічна культура сучасних батьків.	2	–	2
22	Тема 22. Оптимізація взаємодії педагогів закладу дошкільної освіти з сім'єю.	2	–	2
23	Тема 23. Технології взаємодії інститутів родинного і суспільного виховання дітей дошкільного віку.	4	2	2
24	Тема 24. Педагогічний процес у закладі дошкільної освіти.	2	–	2
25	Тема 25. Підготовка дитини до навчання в школі.	2	–	2
	Усього годин	54	8	-

7. Теми практичних занять (не передбачено)

8. Теми лабораторних занять (не передбачено)

9. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах		Максим. кіл-ть балів
		Денна форма	Заочна форма	
1	Тема 1. Дошкільна педагогіка – наука про навчання і виховання дітей дошкільного віку.	4	8	0,5
2	Тема 2. Вікові й індивідуальні особливості дітей раннього і дошкільного віку.	6	10	0,5
3	Тема 3. Педагогічне дослідження в галузі дошкільної педагогіки.	4	6	0,5
4	Тема 4. Становлення і розвиток науки про дошкільне виховання.	6	10	0,5
5	Тема 5. Сучасна система дошкільної освіти.	4	8	0,5
6	Тема 6. Фізичний розвиток та фізичне виховання дітей дошкільного віку.	6	10	0,5
7	Тема 7. Розумовий розвиток і розумове виховання сучасних дошкільників.	6	10	0,5
8	Тема 8. Навчання – провідний засіб розумового виховання.	6	10	0,5
9	Тема 9. Естетичне виховання дошкільників.	4	8	0,5
10	Тема 10. Виховання дошкільників у трудовій діяльності.	6	8	0,5
11	Тема 11. Економічне виховання дітей дошкільного віку.	6	10	0,5
12	Тема 12. Моральне виховання дітей дошкільного віку.	6	10	0,5
13	Тема 13. Громадянське виховання дошкільників.	6	10	0,5
14	Тема 14. Правове виховання дітей дошкільного віку.	4	8	0,5
15	Тема 15. Екологічне виховання дітей дошкільного віку.	6	10	0,5
16	Тема 16. Гендерне виховання дітей дошкільного віку.	4	8	0,5
17	Тема 17. Теорія гри в дошкільній педагогіки.	6	8	0,5
18	Тема 18. Виховний потенціал творчих ігор.	8	10	0,5
19	Тема 19. Дидактичні ігри.	4	8	0,5
20	Тема 20. Сім'я як соціальний інститут.	4	8	0,5
21	Тема 21. Педагогічна культура сучасних батьків.	6	10	0,5
22	Тема 22. Оптимізація взаємодії педагогів закладу дошкільної освіти з сім'єю.	6	10	0,5

23	Тема 23. Технології взаємодії інститутів родинного і суспільного виховання дітей дошкільного віку.	6	10	0,5
24	Тема 24. Педагогічний процес у закладі дошкільної освіти.	6	10	0,5
25	Тема 25. Підготовка дитини до навчання в школі.	6	8	0,5
	Усього годин	136	226	

10. Методи навчання:

Загальні:

– **Словесні** методи навчання: евристична бесіда; акроматичне пояснення (індукція, дедукція, традукція), розповідь, лекція, інструктаж, робота з підручником.

– **Наочні** методи навчання: ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження.

– **Практичні** методи навчання: вправи, практичні й дослідні роботи.

– **Активні** методи навчання: сократівська бесіда, дискусія, кейс-стаді (метод ситуацій).

– **Методи інформаційно-телекомунікаційних технологій:** LMS (Learning Management System) програмні додатки для адміністрування навчальних курсів в рамках дистанційного навчання (Classroom, Prometheus, Quizlet, Udemy, EdX, Coursera, Brainly, Khan Academy, СК-12). WhatsApp, Viber, Telegram.

За характером пізнавальної діяльності:

– *пояснювально-ілюстративний* (інформаційно-рецептивний) метод: викладач організує сприймання та усвідомлення здобувачами освіти інформації, а студенти здійснюють сприймання (рецепцію), осмислення і запам'ятовування її;

– *репродуктивний*: викладач дає завдання, у процесі виконання якого студенти здобувають уміння застосовувати знання за зразком;

– *проблемного виконання*: викладач формулює проблему і вирішує її, студенти стежать за ходом творчого пошуку (студентам подається своєрідний еталон творчого мислення);

– *частково-пошуковий* (евристичний): викладач формулює проблему, поетапне вирішення якої здійснюють студенти під його керівництвом (при цьому відбувається поєднання репродуктивної та творчої діяльності студентів);

– *дослідницький*: викладач ставить перед студентами проблему, і ті вирішують її самостійно, висуваючи ідеї, перевіряючи їх, підбираючи для цього необхідні джерела інформації, прилади, матеріали тощо.

Методи навчання відповідно до програмних результатів:

ПР-1, 4, 6, 13 – навчальна дискусія; робота в малих групах, «займи позицію»;

ПР-2, 8, 9, 11, 18 – лекція, навчальна дискусія, інструктаж; індивідуальні роботи, метод проектів; «коло ідей», «акваріум», «мозковий штурм», «метод

Прес», «займи позицію», «навчаючись-учусь»; презентація;

ПР-3, 10, 12, 15 – лекція, проблемне навчання, портфоліо; робота в малих групах; демонстрація, презентація;

ПР-5, 16, 17 – індивідуальні роботи, метод проєктів; «коло ідей», «мозковий штурм», «метод Прес», «займи позицію», рольова гра, імітація, «ток-шоу»;

ПР-7, 20, 21 – навчальна дискусія; робота в малих групах, «займи позицію».

11. Методи контролю

- оцінка вирішення типових завдань;
- письмові контрольні роботи;
- усне опитування під час занять;
- оцінка рефератів, презентацій по окремих розділах дисципліни з використанням монографічної і періодичної літератури;
- дистанційний контроль;
- іспит.

12. Розподіл балів, які отримують студенти. Іспит

Поточне оцінювання та самостійна робота																									Підсумковий тест (екзамен)	Сума балів			
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2										Змістовий модуль 3					Змістовий модуль 4							Змістовий модуль 5		
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	Т 8	Т 9	Т 10	Т 11	Т 12	Т 13	Т 14	Т 15	Т 16	Т 17	Т 18	Т 19	Т 20	Т 21	Т 22	Т 23	Т 24	Т 25	40	100			
Поточний контроль																													
1,5	2	1,5	2	1,5	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1,5	2	2	1,5	2	2	2	2	2					
Контроль самостійної роботи																													
0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5					

14. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
83–89	B	добре	
75–82	C		
68–74	D		
60–67	E	задовільно	
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ І ВМІНЬ:

За національною шкалою	За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS
Відмінно	90–100	A

ставиться, якщо студент:

- ґрунтовно і повно відтворює вивчений матеріал;
- виявляє повне розуміння матеріалу, обґрунтовує свої думки, застосовує знання на практиці, наводить необхідні приклади не тільки за підручником, а й самостійно складені;
- викладає матеріал послідовно і правильно з точки зору норм літературної мови.
- вміє застосовувати його для вирішення конкретних професійних завдань.

Оцінка «відмінно» виставляється студентам, які засвоїли взаємозв'язок основних понять дисципліни і професії, яку вони набувають, виявили творчі здібності і використовують їх при вивченні навчально-програмного матеріалу. Відмінному рівню відповідає правильна й вичерпна відповідь на поставлене питання, в якій студент показав усебічне системне знання програмного матеріалу; засвоєння основної та додаткової літератури; чітке володіння понятійним апаратом, методами, методиками та інструментами, вивчення яких передбачено програмами дисциплін; уміння аргументувати своє ставлення до відповідних категорій, залежностей та явищ.

За національною шкалою	За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS
Добре	83–89	B
	75–82	C

ставиться, якщо студент дає відповідь, що задовольняє тим же вимогам, що й оцінка «5», але допускає деякі помилки, які сам виправляє після зауваження викладача, та поодинокі недоліки в послідовності викладу матеріалу і мовленнєвому оформленні.

Оцінка «дуже добре» (83–89 балів, B) – вище середнього рівня з кількома помилками – виставляється студентам, які повністю опанували навчально-програмний матеріал, успішно виконали завдання, передбачені програмою, засвоїли основну літературу, яка рекомендована програмою. Оцінка «добре» виставляється студентам, які показують систематичний характер знань з дисципліни і вміють самостійно поповнювати свої знання протягом всього навчання;

Оцінка «добре» (75–82 бали, C) – виставляється студентам, які опанували навчально-програмний матеріал, успішно виконали завдання, передбачені програмою, засвоїли основну літературу, яка рекомендована програмою; таким чином, робота студентами виконана, але з певною кількістю помилок.

За національною шкалою	За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS
Задовільно	68–74	D
	60–67	E

ставиться, якщо студент виявляє знання і розуміння основних положень даної теми, але:

– відтворює матеріал не досить повно і допускає помилки у формулюванні правил;

– не вміє глибоко і переконливо обґрунтовувати свої думки і відчуває труднощі під час добору прикладів;

– відтворює матеріал непослідовно і допускає помилки в мовленнєвому оформленні.

Оцінка «задовільно» (68–74 бали, D) – виставляється студентам, які знають основний навчально-програмний матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії, виконують завдання непогано, але зі значною кількістю помилок, ознайомлені з основною літературою, яка рекомендована програмою. Задовільному рівню відповідає у цілому правильна відповідь на поставлене запитання (завдання), якщо студент показав достатній рівень знань з основного програмного матеріалу, але не спромігся переконливо аргументувати свою відповідь, помилився у використанні понятійного апарата, показав недостатні знання літературних джерел. Оцінка «задовільно» виставляється студентам, які допустили на екзамені помилки при виконанні екзаменаційних завдань, але під керівництвом викладача вони знаходять шляхи їх подолання.

Оцінка «достатньо» (60–67 балів, E) – виставляється студентам, які знають основний навчально-програмний матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії, а виконання завдань задовольняє мінімальні критерії.

За національною шкалою	За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS
Незадовільно з можливістю повторного складання	35–59	FX
Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням	0–34	F

ставиться, якщо студент виявляє незнання більшої частини вивченого матеріалу відповідно розділу, допускає у формулюванні правил помилки, що спотворюють їх зміст, непослідовно і невпевнено викладає матеріал.

Форми поточного та підсумкового контролю успішності навчання

Форми поточного контролю: усне опитування, письмове опитування.

Форма підсумкового контролю: іспит.

15. Завдання для іспиту

Іспит з дисципліни включає:

- два теоретичних питання;
- практичного завдання;
- тестових завдань;
- суджень.

16. Питання на іспит

1. Дошкільна педагогіка як наука, її місце в системі педагогічних наук.
2. Дитинство як соціально-педагогічне явище.
3. Зв'язок дошкільної педагогіки з іншими науками.
4. Обдарована особистість дошкільного віку, особливості роботи з обдарованими дітьми.
5. Діти з проблемами розвитку.
6. Класифікація категорій дітей з порушеннями в розвитку.
7. Актуальні проблеми дошкільної педагогіки.
8. Зарубіжні педагогічні концепції дошкільної освіти XX-XXI ст.
9. Фізичне виховання дітей дошкільного віку, його мета та завдання.
10. Основні напрями патріотичного виховання дітей дошкільного віку, нові стратегії.
11. Сюжетно-рольова гра, її особливості, структура.
12. Методологічні засади дошкільної педагогіки.
13. Форми та методи формування соціально-громадянської компетентності дітей дошкільного віку.
14. Виникнення, розвиток та становлення гри, її виховні функції.
15. Роль вихователя та батьків у формуванні соціально-громадянської компетентності дітей.
16. Поняття про сенсорне виховання, завдання і зміст сенсорного виховання.
17. Система сенсорного виховання в сучасній дошкільній педагогіці.
18. Вікова періодизація дошкільного дитинства, її характеристика.
19. Педагогічне дослідження, методи науково-педагогічних досліджень.
20. Класифікація дитячих ігор, характеристика сучасних ігор дошкільників.
21. Методологічні, психологічні і фізіологічні засади розумового виховання і навчання, його мета, значення.
22. Заняття як форма дошкільного навчання, види занять, їх структура.
23. Форми організації праці дітей дошкільного віку, їх характеристика.
24. Поняття про освітній процес, своєрідність освітнього процесу закладу дошкільної освіти, його закономірності.
25. Методи педагогічного керівництва театралізованими іграми в різних вікових групах.

26. Історія виникнення та розвитку суспільного дошкільного виховання в Україні.
27. Ігри за правилами, їх види, значення, місце у режимі дня та освітньому процесі закладів дошкільної освіти.
28. Методи розумового виховання і навчання дітей, класифікації методів, їх характеристика.
29. Структура дидактичної гри, види дидактичних ігор, їх класифікація.
30. Принципи побудови освітнього процесу, його структура, управління й шляхи підвищення ефективності освітнього процесу в закладі дошкільної освіти.
31. Проблема економічного виховання в класичній зарубіжній та вітчизняній педагогіці.
32. Сутність, зміст і методи формування соціально-фінансової грамотності освіта дошкільників.
33. Поняття про календарне планування, його принципи, форми, підходи.
34. Поняття про трудове виховання дітей дошкільного віку, його завдання та засоби.
36. Особливості трудової діяльності дошкільників.
37. Види праці дітей та форми організації трудової діяльності дітей.
38. Історія іграшки, класифікація сучасних іграшок, їх характеристика.
39. Форми організації навчання в закладі дошкільної освіти, їх класифікація.
40. Розвиток теорії естетичного виховання.
41. Завдання і зміст естетичного виховання дітей дошкільного віку.
42. Засоби та методи естетичного виховання дітей дошкільного віку.
43. Моральне виховання та моральний розвиток, закономірності та завдання морального виховання дошкільників.
44. Засоби та форми роботи з фізичного виховання в закладі дошкільної освіти.
45. Виховання культурно-гігієнічних навичок у дітей раннього та дошкільного віку.
46. Економічне виховання як складова трудового виховання, його завдання, основні шляхи реалізації завдань.
47. Поняття готовності дітей до шкільного навчання, її показники.
48. Базовий компонент дошкільної освіти як державний стандарт, його значення, структура, зміст інваріантної та варіативної складових.
49. Режисерські ігри як різновид сюжетних ігор дошкільників, їх своєрідність та значення, педагогічні умови організації.
50. Керівництво колективними взаємостосунками дітей дошкільного віку.
51. Особливості організації та керівництва дидактичними іграми дітей різних вікових груп.
52. Концепція національного виховання про професійну підготовку та вимоги сучасного суспільства до особистості педагога.
53. Зміст та методи морального виховання в закладі дошкільної освіти.
54. Моральне виховання в процесі спілкування з дорослими, грі, трудовій діяльності.
55. Виховання позитивних морально-вольових якостей особистості.

56. Умови організації будівельно-конструктивних ігор, особливості педагогічного керівництва в різних вікових групах.
57. Особливості виховання та розвитку дітей в період раннього та дошкільного дитинства.
58. Театралізовані ігри в закладі дошкільної освіти, їх своєрідність, значення, види, місце в освітньому процесі.
59. Методи педагогічної корекції поведінки дитини.
60. Методика формування у дітей дошкільного віку способів побудови сюжетної гри.
61. Дошкільні заклади в системі національної освіти.
62. Типи закладів дошкільної освіти, їх характерні особливості, функції.
62. Наукові теорії та сучасні дослідження гри.
63. Особливості гри як засобу всебічного розвитку дитини.
64. Дидактична гра як форма навчання дітей дошкільного віку, її значення, структура.
65. Класифікації дидактичних ігор, їх характеристика.
66. Педагогічне керівництво дидактичними іграми.
67. Розвиток теорії розумового виховання дітей.
68. Поняття «культура поведінки», її складові, зміст культури поведінки в різних вікових групах.
69. Будівельно-конструктивні ігри, їх своєрідність, види, місце в освітньому процесі закладу дошкільної освіти.
70. Професійні вміння, вимоги до особистості педагога як вихователя.
71. Сучасні комплексні освітні програми виховання дітей дошкільного віку, авторські програми, їх характеристика, принципи побудови.
72. Сучасні підходи до організації навчання в закладі дошкільної освіти.
73. Організація освітнього процесу в різновікових групах.
74. Провідна роль навчання в розумовому розвитку дитини та дидактичні принципи навчання в закладі дошкільної освіти.
75. Форми і методи організації навчання дітей дошкільного віку.
76. Розвивальне середовище як складова педагогічного процесу.
77. Сім'я та дитячий садок як соціокультурне середовище формування дитини.
78. Особливості сімейного виховання, виховний потенціал сім'ї.
79. Сучасний стан взаємодії ЗДО з батьками вихованців як суб'єктами освітнього процесу.
80. Формування культури батьківства у взаємодії закладу дошкільної освіти з різними типами сімей, сутність культури батьківства.
81. Завдання та зміст співпраці закладу дошкільної освіти з сім'єю.
82. Педагогічні умови оптимізації співпраці закладу дошкільної освіти з родиною.
83. Причини обмеженої взаємодії: на рівні управління ЗДО, на рівні педагогічного колективу, на рівні сім'ї.
84. Бар'єри, які ускладнюють взаємодію вихователя з батьками.
85. Принципи взаємодії педагогічного колективу з батьками вихованців.

86. Покрокова технологія досягнення взаєморозуміння ЗДО з батьками вихованців (за Д. Філонов).
87. Адресна взаємодія ЗДО з різними типами сімей.
88. Рівні взаємодії закладу дошкільної освіти з батьками.
89. Традиційні форми й методи взаємодії ЗДО з сім'єю (колективні, індивідуальні, наочно-інформаційні).
90. Нетрадиційні технології взаємодії закладу дошкільної освіти з батьками вихованців.
91. Моніторинг ефективності роботи педагога ЗДО з сім'єю.
92. Сімейні цінності як основний аспект розвитку дошкільника.
93. Поняття про наступність в роботі закладу дошкільної освіти та школи, її зміст та основні напрямки.
94. Готовність дітей до шкільного навчання, компоненти, критерії.
95. Адаптація дітей старшого дошкільного віку до шкільного навчання.
96. Спільна робота педагогів закладу дошкільної освіти і закладу загальної середньої освіти.
97. Шляхи підтримки батьками процесу формування у дошкільників елементарних економічних знань, фінансової грамотності дітей дошкільного віку.
98. Педагогічні умови ефективності гендерного виховання дітей дошкільного віку у закладах дошкільної освіти, форми й методи гендерного виховання.
99. Екологічне виховання дошкільників з позиції нової парадигми, принципи та завдання екологічного виховання.
100. Ефективні форми та методи екологічного виховання дітей дошкільного віку.

17. Методичне забезпечення

- 1) навчальна програма дисципліни;
- 2) робоча навчальна програма дисципліни;
- 3) залікові матеріали;
- 4) конспекти лекцій;
- 5) інформаційно-методичне забезпечення практичних занять;
- 6) інформаційно-методичне забезпечення самостійної роботи студентів.

18. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова література

1. Базовий компонент дошкільної освіти України / Під наук. керівн. Пироженко Т. О., авт. кол-в : Байер О. М., Безсонова О. К., Брежнева О. Г., Гавриш Н. В., Загородня Л. П. та ін. 2021. 37 с. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazovooho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf.

2. Бурова А. П. Організація ігрової діяльності дітей дошкільного віку. 2-е вид. зі змін. та доп. Тернопіль : Мандрівець, 2013. 296 с.
3. Валентьєва Т. І. Педагогіка дошкільна. Навчальний посібник. Чернігів : Видавець Лозовий В. М., 2015. 72 с.
4. Вахняк Н. В. Формування культури батьківства у взаємодії дошкільного закладу з молодими сім'ями. (Дис. канд. пед. наук). Ін-т проблем виховання НАПН України. Київ. 2021. 290 с.
5. Виховання дітей раннього віку в закладах дошкільної освіти різних типів: монографія / С. А. Васильєва, Н. В. Гавриш, В. В. Рагозіна. за наук. ред. Н. В. Гавриш. Кропивницький : ІМЕКС – ЛТД, 2021. 226 с.
6. Державний стандарт дошкільної освіти : особливості впровадження / О. Г. Косенчук, І. М. Новик, О. А. Венгловська, Л. В. Куземко. Харків : Ранок, 2021. 240 с.
7. Лисенко Н. В. Етнопедагогіка дитинства. К.: ВД «Слово», 2011. 720 с.
8. Лисенко Н. В., Кирста Н. Р. Педагогіка українського дошкільня. Київ : ВД «Слово», 2019. 360 с.
9. Лисенко Н. В. Теорія і практика екологічної освіти: дошкільник-педагог. Навч.-метод. Посібник. К. : Видавничий Дім «Слово», 2009. 400 с.
10. Лохвицька Л. Розвивальне предметне середовище в дошкільних навчальних закладах. К.: Редакції газет з дошкільної та початкової освіти, 2019. 80 с.
11. Любчак Л. В. Методика організації ігрової діяльності : практикум / Л. В. Любчак, К. А. Колеснік. Вінниця : ТОВ «Нілан-ЛТД», 2015. 115 с.
12. Організація дитячої ігрової діяльності в контексті наступності дошкільної та початкової освіти : Навч.-метод. посібник / за ред. Г. В. Тарасенко. К. : Видавничий Дім «Слово», 2010. 320 с.
13. Піроженко Т. О. Особистість дошкільника : перспективи розвитку. Навчально-методичний посібник. Тернопіль: Мандрівець, 2010. 136 с.
14. Піроженко Т. О., Хартман О. Ю. Виховуємо дитину – зростаємо як батьки: навчально-методичний посібник. Тернопіль : Мандрівець, 2014. 215 с.
15. Поніманська Т. І. Дошкільна педагогіка : підручник. К. : ВЦ «Академія», 2018. 408 с.
16. Тельчарова О. П., Мороз-Рекотова Л. В. Педагогіка раннього дитинства / за заг. ред. І. Г. Улюкаєвої. Харків : Видавництво Іванченка І.С., 2017. 229 с.

Додаткова література

1. Богуш А. М., Гавриш Н. В. Методика ознайомлення дітей з довкіллям у закладі дошкільної освіти. Підручник для ВНЗ. К. : Видавничий Дім «Слово», 2008. 408 с.

2. Білан О. І. Українське дошкілля : програма розвитку дитини дошкільного віку. Тернопіль : Мандрівець, 2022. 216 с.
3. Вахняк Н. В. Взаємодія дошкільних навчальних закладів з молододу сім'єю в педагогічній теорії та практиці. Науковий вісник Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького. Серія «Педагогіка», 2011. №7, С. 273–281.
4. Вахняк Н. В. Сутність технології взаємодії дошкільних навчальних закладів з молододу сім'єю у формуванні культури батьківства. Сборник статей науково-інформаційного центру «Знання» по матеріалам XV міжнародної заочної науково-практичної конференції «Развитие науки в XXI веке», Харків : Знання, 2016. С 91–95.
5. Виховання дошкільника в праці / Г. В. Беленька, З. Н. Борисова, М. В. Машовець [та ін.]. К. : Світич, 2002. С. 59–90.
6. Взаємодія ДНЗ та сім'ї / уклад. О. А. Рудік, І. В. Молодушкіна. Х. : Вид. група «Основа», 2013. 222 с.
7. Готовність дитини старшого дошкільного віку до навчання в умовах реформування української школи : матеріали II Всеукраїнського науково-практичного семінару (20 травня 2021 р., м. Київ). Київ : Інститут психології імені Г. С. Костюка НАПН України, 2021. – 278 с.
8. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології. К. : Академвидав, 2012. 218 с.
9. Індивідуалізація виховання дошкільника. Навч. посібник / О. О. Вовчик-Блакитина, С. О. Ладивір, Т. О. Піроженко [та ін.]. К. : Світич, 2007. 152 с.
10. Національна доктрина розвитку освіти. К. : Либідь, 2002. 24 с.
11. Новікова В. М. У співпраці – результат. Робота вихователя з батьками в ДНЗ. Харків: Вид-во «Ранок». 2011. 114 с.
12. Оржеховська В. М., Кириченко В. І., Ковганич Г. Г. Взаємодія навчального закладу і сім'ї: стратегії, технології, моделі: практико орієнтований посібник. Харків. 2007. 172 с.
13. Робота з родинами вихованців дитячого садка / упоряд. В. Л. Сухар. Харків : Ранок, 2008. 176 с.
14. Смольникова Г. В. Різновікова група в ДНЗ : навч. посіб. Київ : Вид. група «Шк. світ», 2015. 120 с.
15. Сучасне заняття в дошкільному закладі. Навч.-метод. посібник / за ред. Н. В. Гавриш. Луганськ : Альма-матер, 2007. 496 с.
16. Улюкаєва І. Г. Історія суспільного дошкільного виховання в Україні : Навч. посібник. Донецьк : ЛАНДОН-XXI, 2011. 238 с.

17. Червинська О. Інформаційні технології – в освітній процес. Дошкільне виховання. 2011. № 7. С. 12–15.

Інформаційні ресурси

1. Бодяк К. П. Психологічні особливості підготовки дітей до навчання у ЗНЗ // Державний заклад вищої освіти «Університет менеджменту освіти». URL: http://umo.edu.ua/images/content/nashi_vydanya/stud_almanah/v_1/7.pdf.

2. Концепція освіти дітей раннього та дошкільного віку. Проект. URL: <http://naps.gov.ua/ua/press/announcements/1763/>

3. Концепція Нової української школи. URL: <https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainska-shkola>

4. Про дошкільну освіту. Закон України. № 2628–ІІІ URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2628-14#Text>

5. Про освіту. Закон України. № 2145-VIII від 05.09.2017. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>

6. Мілько С. В. Роль сім'ї у вихованні дитини: навч. посіб. // Полтавська спеціалізована школа-інтернат №2 I-III ступенів «Центр освіти та соціально-педагогічної підтримки» імені Софії Русової Полтавської обласної ради. 2019. URL: <https://www.schola-internat2.pl.ua/>

7. Наукова бібліотека Запорізького національного університету. URL: <http://library.znu.edu.ua/>

8. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>